

Datum 2009-10-30

Meddelande 32/2009

Från Unilabs Laboratoriemedicin, Stockholm, gäller from 2009-11-25

P-CRP, högkänsligt

C-Reaktivt Protein är ett akutfasprotein som ökar snabbt vid inflammation, infektion eller vävnadsskada. Flera studier har visat att CRP inte bara är en markör för inflammation i kärlsystemet utan även deltar direkt i uppkomsten av ateroskleros (genom att binda till oxiderat LDL i arteriosclerotiska plaque, underlätta upptagning av LDL i makrofagerna och stimulera monocyter till att producera vävnadsfaktor).

Det lägsta analysresultatet som kan mätas och rapporteras med vår befintliga P-CRP-metod är 5 mg/L, vilket gör att lågradig inflammation inte kan påvisas eller kvantifieras. Med den nya metoden P-CRP, högkänsligt, kan man mäta mycket låga koncentrationer ner till 0,16 mg/L.

Förhöjda nivåer av CRP, högkänsligt, hos subjektivt friska personer har visat sig vara associerade med ökad risk för insjuknande i kardiovaskulär sjukdom, framför allt hjärtinfarkt och stroke.

Risken för koronara händelser anses vara hög vid nivåer > 3 mg/L och låg vid < 1 mg/L.

Indikation: Analysen är avsedd att användas som en kompletterande markör för riskbedömning av hjärtkärlsjukdom och bedömning av lågradig inflammatorisk process.

Provtagning: Li-heparinrör med gel. Analysen kan beställas under "Annan analys" på framsidan av sjukvårdsremiss STH.

Referensintervall: < 3 mg/L.

OBS! P-CRP, högkänsligt ersätter inte den vanliga P-CRP metoden för akut/rutin bruk.

1. Mora S, Musunuru K, Blumenthal: The clinical utility of high-sensitive C-Reactive Protein in cardiovascular disease and the potential implication of Jupiter on current practice guidelines. Clinical Chemistry, 55, 219-228, 2009.

Ändrad rutin aB-Blodgaser

Prov transporteras i rumstemperatur (ej kylas!) och skall analyseras omedelbart (inom högst 30 minuter).

ÖL, Andreia Bunesco, Klinisk kemi, tel. 08-5870 3832

P-ACTH (Adrenokortikotropt hormon, Kortikotropin)

Metoden har tidigare utförts vid externt laboratorium men utförs nu av Unilabs. Överensstämmelsen med tidigare metod är god och de förväntade värdena blir oförändrade.

Analysen kan beställas under "Annan analys" på sjukvårdsremissens framsida. Ange provtagningstid.

Provtagning: Rör med EDTA-tillsats. Lämnas till lab inom 30 minuter. Om provet ej genast lämnas till lab skall det kylcentrifugeras och frysas och transporteras fryst till laboratoriet.

Referensintervall: Insöndringen av ACTH är pulsatil och analysresultaten måste bedömas mot bakgrund av klinisk information.

S-Allergenspecifikt IgG4

Vid sk "hyposensibilisering" ses en ökning av allergenspecifika IgG-antikroppar, t ex IgG4. Dessa kallas "blockerande" och man har föreslagit att de konkurrerar med IgE antikropparna om bindning till allergenet. Allergenspecifikt IgG4 har föreslagits som en möjlig test för att följa effekten av hypo-sensibilisering. Analysen är således endast aktuell vid hyposensibilisering tex för bi och geting.

S- Allergenspecifikt IgG

IgG-antikroppar kan bildas som en reaktion på lösliga allergen från t ex svampsporer, djuräggvita och bakterieproteiner. Analys av allergenspecifika IgG-antikroppar (även kallade "precipiterande" antikroppar) kan ge en vägledning vid diagnostik av t ex allergisk alveolit.

Det är viktigt att dessa två senare analyser inte vid beställning förväxlas med allergenspecifikt IgE, "allergiantikroppar"!

Förändring i analysutbud för urinalyser vid vissa tumörfrågeställningar:

Pt(U)-Adrenalin, Pt(U)-Noradrenalin

Pt(U)-Metoxiadrenalin och Pt(U)-Metoxinoradrenalin ("Metanefriner")

Pt(U)-Vanillinmandelat (VMA)

Pt(U)-5-hydroxyindolacetat (5-HIA)

From 1 november utgår ovanstående analyser ur vårt ordinarie sortiment. Beställda prover kommer att skickas till extern leverantör.

Vid beställning av "katekolaminer" var god specificera vilka analyser som önskas.

På remiss måste frågeställning, dygnsmängd och ev. medicinering anges.

Provtagningen är oförändrad. Dygnsmängd urin samlas i syrainnehållande dunk (Obs! Frätande!).

Vissa födoämnen kan ge falskt förhöjda värden vid 5-HIA-bestämning.

Referensintervallen kommer att justeras marginellt och framgår av de skriftliga remissvaren.

ÖL, Mats Bergström, Klinisk kemi, tel. 076-854 14 29

Kopia av provsvar gällande patologi/cytologi

För att säkerställa att kopia på provsvar kommer till rätt mottagare önskas fullständigt namn samt adress till kopiemottagaren tydligt skrivet på remissen.

Om dessa uppgifter saknas skickas kopian till remitterande avdelning för vidarebefordran.

Klinisk Patologi/Cytologi, tel. 08-5870 3844

Blododlingsflaskor

Om blododlingsflaskor får blodkontaminering på utsidan i samband med provtagning ber vi er att rengöra dem ordentligt med 70 % etanol eller likvärdig rengöring.

Provtagning för Influensa

Vi ber er notera i provtagningsanvisningarna att nasopharynxpinnen ska stoppas ner i sterilt rör med 0.5 – 1 mL steril koksalt och klippas av innan locket skruvas på. Om Virocultrör för virus används ska koksalt EJ tillsättas. I botten finns redan vätska och när nasopharynxpinnen stoppats ner klämmer man nertill så att pinnen fuktas.

"Triplex"-PCR för influensa A, influensa B och RSV

Metoden är en gruppanalys av tre agens på en och samma gång som ger tre svar. Denna metod ersätter både den diagnostik baserad på immunofluorescens (IF) som använts för snabb diagnostik av luftvägsinfektioner med influensa A/B och den PCR-analys av influensa A som startades i juli i år. Den nya PCR-tekniken är känsligare och mer specifik än IF. Vid akuta prover med misstanke om RSV kan

glas för IF fortfarande analyseras under dagtid, men vi rekommenderar då att pinnen skickas samtidigt för PCR-analys. Influensa A/B kommer endast att analyseras med PCR-teknik. Det specifika konfirmationstestet för den nya influensan, influensa A (H1N1), kommer så länge som detta är aktuellt att fortsätta utföras på prover där influensa A påvisats. Startdatum för den nya utökade molekylärbiologiska metoden är den 1 december.

Analysnamn: Influensa A/B/RSV

Provtagningsmaterial:

- Flockad pinne i nylon (provtagningspinne virusanalys)
- Alternativt nasofarynxpinne, odling, som sätts i röret med koksalt
- Sterilt koksalt rör, 1 ml, finns att beställa på Klinisk mikrobiologi

Närbild av flockad pinne i nylon (Copan Innovation, Italien).

Den flockade pinnen har bättre uppsugningsförmåga och släpper av mer material till lösning än en traditionellt lindad pinne.

Provtagning för Nasofarynxsekret, pinnprov:

Använd speciell provtagningspinne för influensa och sterilt koksalt rör. Använd handskar. Lyft patientens nästipp för att vidga näsöppningen. Prov tas med provtagningspinne som, via näsöppningen, försiktigt förs längs näsbotten tills spetsen når bakre svalgväggen. Pinnen roteras i ca 5 sek för att få så mycket material som möjligt. Placera pinnen i rör med koksalt så att spetsen på pinnen täcks av lösningen. Klipp av pinnen. Märk proverna med streckkodsetikett. Använd mikrobiologens blå remiss. Kryssa rutorna under "Övre luftvägar"; "Nasopharynx". Ange influensa A/B och/eller RS virus. Ange telefonnummer som ska användas vid svarsutlämning. Se även uppdaterad version av provtagningsanvisning på www.anvisningar.se

Svarstid: Inom 1 dygn (gäller vardagar, mån-fre). Prover som inkommer före klockan 11 besvaras samma eftermiddag, prover som inkommer mellan klockan 11 och klockan 16 besvaras nästa förmiddag. Endast positiva prover telefonbesvaras.

Svarsrutin: Influensa A påvisad/ej påvisad.

Influensa B påvisad/ej påvisad

RSV påvisad/ej påvisad

Pneumoni-diagnostik med hjälp av PCR-metodik (avser *Mycoplasma pneumoniae* respektive *Chlamydia pneumoniae*)

För diagnostik vid misstänkt nedre luftvägsinfektion orsakad av *Mycoplasma pneumoniae* respektive *Chlamydia pneumoniae* kan med fördel PCR-metodik användas. I en prospektiv kontrollerad studie av hosta i primärvården i Skaraborg, kunde diagnos med serologi nås i 30-40 % av fallen vid förstagångsbesök medan PCR-metoder påvisade *Mycoplasma* i 100 % och *C.pneumoniae* i ca 90 % (ref). Skulle misstanke om kikhosta även föreligga (kikhosta orsakas av *Bordetella pertussis*) kan samma provtagningsrör användas, se nedan.

Provtagningsmaterial: Svalgpinne med röd kork (Copan) samt rör med 2-SP medium (frysförvaras). Rekvireras från Mikrobiologen.

Provtagning: Svalgprov från bakre svalgvägg. Det är viktigt att skrapa slemhinnan med provtagningspinne så att slemhinneceller kommer med. Efter provtagning sätts pinnen ned i upptinat

2-SP medium. Bryt av pinnen och skruva åt korken. I väntan på transport förvaras provet i kylskåp.
Remiss: Använd den blå mikrobiologiska remissen. Specificera provtyp under Övre luftvägar och ange önskad analys, Mycoplasma pn DNA och/eller Chlamydia pn DNA. Även B.pertussis kan analyseras från samma rör.
Svarstid: 1-2 dygn.

Claesson B.E.B., Enroth H., Elowson S., Hellgren-Leonardsson M. Evaluation of diagnostic methods for Mycoplasma pneumoniae and Chlamydia pneumoniae using serology, PCR and the BD Probetec ET System. Clin Microbiol Infect, 2004; 10; Suppl 3; O60: 6-7

ÖL, Margareta Lanner Sjöberg, Klinisk mikrobiologi, tel. 08-5870 3825

Kundtjänst informerar

Ändrade öppettider på kundtjänst

Det senaste året har vi noterat ett ändrat mönster från våra kunder.
From 1 oktober har kundtjänst nya öppettider. De nya tiderna är vardagar mellan kl 7.45 och 16.30.
Detta för att vi ska finnas på plats när våra kunder önskar.

Födoämnespanel 50

På den nya sjukvårdsremissen finns en ny födoämnespanel 50 som innehåller Ananas, Banan, Kiwi och Mango.

Klistra rätt etikett på rätt rör

För att våra analysinstrument ska kunna analysera rätt analys och att vi ska kunna ge ut snabba svar är det viktigt att rätt klisteretikett klistras på rätt rör. Klisteretiketten innehåller en processkod som våra analysinstrument behöver.

Likasa vill vi påminna om att det är viktigt att klistra etiketten rakt med texten "Mot propp" upp mot proppen på röret.

Marita Nilsson Driftchef, tel. 08-5870 3860

Meddelande till systemansvarig för journalsystem:

Analysen som ska tillföras analyskatalog from 2009-11-25:

Analyskod	Analysnamn	Enhet	NPUkod	Transportkod
PCRPHS	P-CRP, högkänsligt	mg/L	CAP01059	5934
SFP50A	S-FödoämnespanelFP50		CAP04204	6810
PACTH	P-ACTH	pmol/L	NPU01785	6811
SIGG4I1	S-IgG4-BI	µg/L	CAP04467	6808
SIGG4I3	S-IgG4-geting	µg/L	CAP04466	6809

Planeringskalender för kommande tidpunkter ändringar sker i analyskatalogen för 2010:

Onsdag 10 februari	Onsdag 29 september
Onsdag 7 april	Onsdag 24 november
Onsdag 26 maj	

Dana Micu
Systemadministratör
mb 0738-52 60 70

Per Boss
Systemadministratör
mb 0730-76 76 01